

**Εισαγωγή στο PRE-MASTER CLASS «Παριστάμενος Ποιητικός Λόγος:
Μια μέθοδος» του Γιάννη Μήτρου, που έκλεισε τις εργασίες του
PerPoSF #1 την Κυριακή 8 Δεκεμβρίου 2024**

Γεωργία Βεληβασάκη

Ποιήτρια, Performer, διδάσκουσα επιτελεστικής ποίησης,
Υποψήφια Διδακτόρισα ΠΔΜ

Η μέθοδος του «Παριστάμενου Ποιητικού λόγου» του Γιάννη Μήτρου, αντλεί από την τραγωδία και το αρχαίο δράμα, όπου το σώμα κινούνταν βάσει «αυστηρών κανόνων», ενώ η άρθρωση του λόγου «είχε νόημα μόνο μέσα στην ζωντανή παράστασή του». Ο λόγος και το σώμα (η «φωνητική και η σωματική δομή») αντιμετωπίζονται ως ξεχωριστά «σύνολα», που διατηρώντας τη μοναδικότητά τους (interdisciplinarity), συνθέτουν μια νέα «ενιαία δομή», βάσει της σχέσης $1 \otimes 1 = 1^1$.

Σε μια ζωντανή παράσταση, ο επιτελεστής αντιλαμβάνεται την ίδια την «αντήχηση του σώματός του». Ως εκ τούτου, η τοποθέτηση της φωνής τελεί σε «διαλεκτική σχέση» με το σώμα και την «οργανική δομή» που αναπτύσσεται (σώμα και φωνή ως όλον). Όλα συμβαίνουν σε παρόντα χώρο και ενεστώτα χρόνο. Ο ποιητικός λόγος, δηλαδή, τελεί «παριστάμενος» στο εδώ και τώρα. Οι λέξεις ζωντανεύουν, όχι τόσο ως φορείς νοημάτων, όσο «ως ιδιαίτεροι ήχοι-σημαίνοντα, που μέσα από την εκφορά και τον ρυθμό [...] επανασηματοδοτούνται εντός της παράστασής τους» (Μήτρου Γ., *Επιστροφή στο σώμα, Επιστροφή στην Αναγέννηση*, Θεσσαλονίκη 2015).

Ο Γιάννης Μήτρου συνδυάζει τον τρόπο του «Παριστάμενου Ποιητικού Λόγου» με τη «Βιοδυναμική μέθοδο» (Biodynamics), που αφορά στη

¹ Συνάρτηση που σημαίνει ότι η σύζευξη δύο συνόλων (εν προκειμένω, της φωνής και του σώματος) έχει ως αποτέλεσμα ένα νέο σύνολο (λειτουργούν ως ολότητα). Ο Γιάννης Μήτρου, αξιοποιώντας τη μαθηματική Θεωρία των Τελεστών, ως εξηγητικό μοντέλο, σχηματοποιεί και ερμηνεύει τη σχέση μεταξύ διαφορετικών συν-τελεστών (co-operators) μέσα στην κατάσταση της performance («Παραστατική Θεωρία των Τελεστών»).

διαχείριση και ενεργοποίηση του ιδιοσυγκρασιακού σώματος του τελεστή βάσει της «Αρχής των Ελαχίστων Δράσεων»². Πρόκειται για έναν μηχανισμό που, ενίοτε, διεπιδρά με το πεδίο των εικαστικών και πλαστικών τεχνών, οδηγώντας σε «καταστατικές» καλλιτεχνικές επιτελέσεις. Ο λέξεις τότε μοιάζουν να «εκρήγνυνται», αποδομούνται σε τέτοιο βαθμό, ώστε απηχούν ως μεταλεκτικά ηχητικά τοπία, οδηγώντας σε μια νέα δημιουργική πράξη (transdisciplinarity). «Η γνωστική αξία των λέξεων βυθίζεται σε μια παλίρροια φατικής έκφρασης», οι ήχοι επεκτείνονται ακραία μέσα από «τροποποιήσεις της οξύτητας, της έντασης και της διάρκειας» (Schechner R., *Θεωρία της Επιτέλεσης*, μτφ. Ν. Κουβαράκου, εκδ. Τελέθριον, Αθήνα 2011), θυμίζοντας τις φωνητικές ακροβασίες της καθαρής μουσικής. Το όλον εστιάζει, πλέον, όχι τόσο στον ποιητικό λόγο, ώστε να μπορούμε να συνεχίσουμε να μιλάμε για ποίηση, όσο «στη σχέση που αναπτύσσεται μεταξύ των καταστάσεων στο πλαίσιο μιας δομής» (Μήτρου). Η μέθοδος του «Παριστάμενου Ποιητικού Λόγου», δηλαδή, σε συνδυασμό με τη «Βιοδυναμική μέθοδο» φαίνεται να αφορά σε ένα ευρύτερο πεδίο της τέχνης της επιτέλεσης (performance art), παραμένοντας, ωστόσο, ένα *modus operandi* για έναν επιτελεστή-ποιητή.

[Απόσπασμα από το βιβλίο της Γεωργίας Βεληβασάκη, *Performance Poetry. Επιτελεστική Ποίηση – Action Λόγου ως Άξιον Λόγου*, εκδ. Γράφημα, Θεσσαλονίκη 2022]

² Πρόκειται για ένα σύστημα ανάπτυξης της συνείδησης του σώματος, που συνδυάζει παραδοσιακές ανατολικές πρακτικές με τις σύγχρονες δυτικές παραστατικές τέχνες. Βασίζεται στη μαθηματική «αρχή ελάχιστης δράσης» (least action principle) του Pier Luis Maupertuis (1744), σύμφωνα με την οποία «οι κινήσεις των σωμάτων είναι τέτοιες, ώστε η συνολική δράση να είναι η ελάχιστη», αρχή που επαναδιατυπώθηκε, έναν αιώνα μετά, από τον William Rowan Hamilton.